1858. N°. 158.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 17 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant behoort Bijblad N°. 20.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 November.

Gisteren namiddag ten 3 ure hield de gemeenteraad eene zitting, uitsluitend bestemd tot installatie van den nieuw benoemden burgemeester, mr. D. Tieboel Siegenbeek. Omtrent de bijzonderheden dezer zitting en de rede, waarmede de burgemeester zijne betrekking heeft aanvaard, verwijzen wij naar het verslag der zitting, in het bijblad dezer Courant opgenomen.

Des avonds zijn aan den burgemeester bij fakkellicht luisterrijke serenades gebragt, eerst door het muziekcorps der dienstdoende schutterij, en daarna door de vereenigde muziekcorpsen van het regiment rijdende artillerie en van het bataillon jagers, alhier in bezetting.

— Naar men verneemt zullen in het begin van het volgende jaar voor den hoogen raad de pleidooijen gehouden worden in de bekende zaak van de gemeente Leyden tegen den staat der Nederlanden nopens het Haarlemmermeer.

— Men verzoekt ons het berigt omtrent de excommunicatie van den nieuwen aartsbisschop der oud-klerezy, in ons vorig nommer gegeven, aan te vullen met het volgende: vooreerst dat het gemelde verzoek om den apostolischen zegen en de daarop gevolgde excommunicatie een geval is, dat zich nu niet voor het eerst heeft voorgedaan (hetgeen trouwens wel bekend is), maar iets, dat telkens bij de verkiezing van een nieuwen bisschop of aartsbisschop herhaald wordt, en ten tweede dat de door den Paus uitgesproken excommunicatie evenzeer telkens gevolgd wordt van een protest uitgaande van het kapittel, dat de keuze gedaan heeft, waarbij men, onder betuiging van verschuldigden eerbied voor Z. H. den Paus als zigtbaar hoofd der kerk, verklaart tegen die uitspraak te moeten opkomen en zich op een [illegible] concilie beroept.

— [illegible] de heeren L. J. Enthoven en C°. te 's Hage, eene kolossale dubbele ijzeren draaibrug, de grootste in ons land, vervaardigd en over het Boerengat te Rotterdam gesteld. Nadat de brug eerst met een zoogenaamden dooden last van 400,000 ℔, bestaande uit 160,000 ℔ ballast en 6 locomotieven met hunne tenders, was bezwaard geworden, waarbij de grootste doorbuiging niet meer dan 11 streep bedroeg, werd later de tweede proef genomen door twee treinen, elk zamengesteld uit 3 locomotieven, met zoo vele beladene wagens, dat elke trein 260,000 ℔ bevatte en dus de gezamenlijke zwaarte 520,000 ℔ beliep. Deze proefrid geschiedde met snelle vaart. De grootste doorbuiging was gemiddeld 10 streep, terwijl het bestek eene speling van 20 streep toestond, en het verdient opmerking, dat de brug zich dadelijk weder geheel herstelde, zoodat na de proef geene blijvende doorbuiging, hoe ook genaamd, was waar te nemen. Hetgeen de waarde van dit voortbrengsel onzer nijverheid vooral verhoogt, is, dat de brug, welke eene zwaarte heeft van ruim 250,000 ℔, met de grootste gemakkelijkheid door twee mannen gedraaid wordt.

— Door den gemeenteraad van Haarlem is bepaald, dat, te beginnen met het jaar 1860, elk jaar een derde der voor 1859 aan de kerkelijke armbesturen verleende subsidie zal worden afgetrokken.

— Aan het slot der memorie van beantwoording, betreffende het tractaat den 30sten Jan. 1856 met Japan gesloten, wordt in een naschrift het volgende medegedeeld:

Na het ontwerpen dezer memorie zijn nadere berigten ontvangen, waaruit blijkt dat het den Nederlandschen commissaris in Japan is gelukt (op denzelfden voet als dit met den Noord-Amerikaanschen heeft en later ook met andere onderhandelaars schijnt te hebben plaats gehad), te Jedo zelf met de keizerlijke regering een nieuw handelsverdrag voor te bereiden, hetwelk eerlang door die regering zou worden geteekend, waarbij zoo al niet alle, dan toch de voornaamste bezwaren door de commissie in den thans bestaanden toestand opgemerkt, zullen vervallen, en weder nieuwe havens opengesteld en andere vrijheden verleend worden, waaronder in de eerste plaats vaste regeling en vermindering van inkomende en uitgaande regten, opheffing van het verbod tot uitvoer van gouden en zilveren munt, opheffing van de verpligte tusschenkomst der geldkamer, enz. Wanneer dit tractaat zal zijn tot stand gebragt, zal de regering het te zijner tijd aan de kamer mededeelen.

— Aan de antwoorden der regering op de bedenkingen der afdeelingen van de tweede kamer, ten opzigte van de staatsbegrooting voor 1859, deelen wij hier nog eenige bijzonderen mede.

Ten opzigte van de geheele begrooting ontkent de regering de verhooging van het eindcijfer niet, maar doet opmerken dat die verhooging uit buitengewone werken voortvloeit, daar voor 1859 de buitengewone uitgaven, door uitkeeringen(?) baten der koloniën geheel gedekt, meer dan 26 ton bedragen, tegen slechts 11 tonnen gouds in 1850. Het ligt niet in de bedoelingen der regering, voor de toekomst meer dan tot nu toe op de koloniale bijdragen te steunen. De berekeningen toonen het aan, dat de regering aan alle voorgedragen behoeften kan voldoen, de emancipatie zoowel in Oost- als West-Indië daaronder begrepen, wanneer alleen voor dit onderwerp, van 1860 afgerekend, slechts op 12 millioen, verdeeld over 4 jaren, kan gerekend worden; dus over 3 millioen 's jaars gedurende dien tijd, om eenen maatregel tot stand te brengen, welke zich slechts eenmaal voordoet. Zoo onvoorzigtig als het zijn zou, voor eene lange toekomst op verhoogde bijdragen als normalen toestand te rekenen, gelooft de regering niet dat zij de palen der voorzigtigheid te buiten gaat met aan te nemen, dat de bijdragen, welke in de laatste jaren zoo aanzienlijk waren, in de eerste 4 jaren nog wel zooveel boven de normaal berekende bijdrage zullen opleveren. Omtrent de prijzen van koffij en tin bestaan vele redenen van gerustheid. Zoo ook behoeft de kamer geene bezorgdheid te voeden voor de vermindering van inkomsten, welke het gevolg zou zijn eener plotselinge afschaffing van hooge en van differentiële regten. Wegens de zaak der spoorwegen mag de verbetering van het belastingstelsel niet uit het oog worden verloren. Eene spoedige beslissing omtrent het bedrag der offers, welke de schatkist aan de spoorwegen zal hebben te brengen, is zeer wenschelijk, in verband met eene nadere voordragt tot amortisatie.

Bij hoofdstuk II doet de regering opmerken, dat eerst nadat de verbouwing van het Binnenhof zal zijn volbragt of tot zekere hoogte zal zijn gevorderd, de gelegenheid zal ontstaan, om geschikte lokalen voor den raad van state aan te wijzen.

In hoofdstuk III wordt gezegd, dat de zaak der wateraftappingen uit de rivier de Maas teregt een hoogst belangrijk vraagstuk genoemd wordt. Zoolang er hoop bestaat, om langs den weg van onderhandeling tot eene min[illegible], mag de regering niet overgaan tot het bezigen van middelen, welke de goede verstandhouding en de betrekkingen tusschen de beide rijken welligt ten laatste aan gevaar van verstoring zouden blootstellen. De regering is tevens van gevoelen, dat het oogenblik nog niet daar is, om uit te weiden over de pogingen, welke door sir James Brooke worden aangewend om zijne vestiging te Serawak op Borneo aan Groot-Brittannië over te dragen. Zij geeft intusschen de verzekering, dat zij deze zaak met al den ernst heeft ter harte genomen, welke haar belang vereischt.

Bij hoofdstuk IX *A* zegt de minister: In het ontwerp van wet was voorts voorloopig eene globale som van *f* 300,000 van de som voor interesten benoodigd afgetrokken, vertegenwoordigende de renten van de schuld, welke nog in den loop van 1858 door inkoop moest verkregen kunnen worden. Daar de sommen voor amortisatie beschikbaar gesteld thans alle besteed zijn, zoo ontstaat de gelegenheid om het benoodigde voor 1859 met juistheid te ramen. Het eindcijfer van het hoofdstuk wordt dan ook verlaagd tot *f* 32,133,987.54, zijnde *f* 66,020 minder dan bij de opmaking der begrooting in Augustus jl. noodig werd geacht. Een gewijzigd wets-ontwerp wordt dienvolgens bij deze memorie gevoegd.

Bij hoofdstuk IX *B* wordt aangemerkt dat de regering tot eene grootere uitgifte van muntbiljetten dan voor het vastgesteld bedrag van 10 millioen gulden geene vrijheid vindt. Het komt haar voor, dat er geene behoefte aan eene ruimere circulatie van geldvertegenwoordigend papier bestaat; de redenen, welke de uitbreiding van het bij de wet vastgesteld cijfer hebben ontraden, kunnen dus daardoor hare kracht niet verliezen. Het kwaad, door het indringen van vreemde koperen en zilveren pasmunt te weeg gebragt, wordt geenszins door de regering voorbijgezien. De mogelijkheid om middelen tot afwering aan te wenden en de keuze dier middelen werder door haar met zorg overwogen. Doch zij ontveinst niet, dat hetgeen van regeringswege gedaan kan worden, in deze aangelegenheid, nietsbeduidend is tegenover de middelen, welke de ingezetenen zelve, zoo zij maar wilden, kunnen aanwenden. Zoolang men, ook hierin, alles van regeringsmaatregelen verwacht, zal het kwaad niet op krachtdadige wijze kunnen worden tegengegaan.

Omtrent het postwezen leest men daarin nog het volgende. Sedert de invoering van de dus genoemde Zondagsdienst op de postkantoren, nu ongeveer een jaar geleden, zijn er in het geheel maar twee reclamatiën van de zijde van het publiek bij het hoofdbestuur ingekomen, in welke beide gevallen op eene voldoende wijze heeft kunnen worden voorzien. Men gelooft die bijzonderheid te mogen aanvoeren als een bewijs van de gematigdheid, waarmede die maatregel is tot stand gebragt. Wat den maatregel op zich zelven betreft, de regering zal niet ontkennen dat men daartoe eerst schoorvoetende en alleen ten gevolge van den herhaalden aandrang van zeer vele kanten is overgegaan; maar thans, nu de maatregel in werking is, aarzelt

zij niet te betuigen, dat de daarmede verbonden bezwaren veel minder zijn dan men zich in den aanvang had voorgesteld, terwijl het eene onwederlegbare daadzaak is, dat bij de steeds voortgaande vermeerdering van het werk, vooral voor de mindere ambtenaren en bedienden bij het postwezen, het verstrekken van eenige gelegenheid tot verpoozing van tijd tot tijd aan die ambtenaren eene volstrekte noodzakelijkheid is geworden, al ware het alleen tot behoud hunner gezondheid en ligchaamskrachten, waarvan het groot aantal voorkomende ziektegevallen het bewijs oplevert.

Het antwoord van den minister van oorlog op de bedenkingen tegen hoofdstuk X is zeer uitvoerig en zal in het volgend nommer worden medegedeeld. Wij bepalen ons hier bij de vermelding, dat de minister heeft verklaard van hoogerhand gemagtigd te zijn aan de staten-generaal, onder geheimhouding, mededeeling te doen aangaande het verdedigingsstelsel, door het comité van defensie opgemaakt, en de daarmede in verband staande leger-organisatie, ten einde de gedurige debatten over het cijfer der begrooting, wat de hoofdzaak betreft, te doen ophouden.

's GRAVENHAGE, 16 November.

Z. M. heeft den sergeant-titulair bij het corps mariniers, P. Dibbitz, benoemd tot 2den luitenant bij gemeld corps.

— Door Z. M. is aan eene commissie uit de staten van Zuidholland, belast met het onderzoek der door ged. staten van Zuidholland en Utrecht ontworpen reglementen voor de polders van Nieuwkoop en Noorden, en Nieuwkoop en Zevenhoven, magtiging verleend om na de sluiting van de najaarsvergadering der staten hare werkzaamheden voort te zetten.

— Z. M. heeft benoemd tot burgemeester der gemeente Oldekerk den heer C. Romelingh; tot arrondissements-ijkers der maten en gewigten de hh. D. P. Broekman, oud kweekeling der kon. akademie te Delft, en J. H. A. Kuyper, kweekeling van gemelde akademie; en tot ontvanger der directe belastingen te Zwijndrecht den heer G. Sterk jr., thans in die betrekking te Oss.

— H. M. de koningin en Z. K. H. de jeugdige prins Alexander zullen eerst Zaturdag of Zondag aanst. in deze residentie terugkeeren.

— H. K. H. prinses Marianne der Nederlanden wordt binnen kort te Voorburg verwacht.

— Op verzoek van den minister van koloniën heeft de minister van oorlog eene circulaire aan het leger gerigt, waarbij mededeeling wordt gedaan van het voorschrift nopens de Indische examens, vastgesteld bij het Indisch besluit van 5 Junij 1855 nº. 1. Tevens is bepaald dat geene onder-officieren tot dit examen zullen worden toegelaten, welke bij hun engagement of reëngagement handgeld of premie genoten hebben.

— Gisteren heeft de tweede kamer eene zitting gehouden, waarin de heer van Heiden Reinestein, na de vereischte eeden te hebben afgelegd, zitting heeft genomen. De commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting voor den arbeid der gevangenen heeft haar eindverslag uitgebragt, en de kamer heeft beslist, dat de beraadslaging over dat ontwerp zal gevoerd worden na afloop van die over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis betrekkelijk de tienden.

De afdeelingen hebben zich bezig gehouden met het onderzoek over het ontwerp van wet, houdende bepalingen omtrent het gebruik van spoorwegen. Zoowel van den raad van administratie van de Holl. spoorwegmaatschappij, als van het bestuur van den Rijnspoorweg zijn tegen dit ontwerp bedenkingen ingeleverd. — Bij dit onderzoek is ook ter sprake gebragt een advies van den majoor J. Revius, aan de kamer gerigt, houdende zijne beschouwingen over den aanleg van spoorwegen in Nederland. Door dien heer wordt de berekening geleverd, dat het voorschot van 13 millioen gulden en de rentewaarborg van 4½ pCt. aan de onderneming toegezegd, voldoende is ter verkrijging van een volledig spoorwegnet, dat in 1857 door de regering op eene lengte van 1352 Nederl. mijlen werd geschat. — Ten opzigte van den aanleg van spoorwegen moet de meerderheid in de afdeelingen zich niet alleen verklaard hebben tegen de overeenkomst met de hh. Sloet c. s., maar was die ook gestemd tegen den aanleg van spoorwegen voor rekening van den staat. Van onderscheidene zijden is aangedrongen op het stellen van regels bij de wet tot het verleenen van vergunningen.

AMSTERDAM, 15 November.

De wel-eerw. heer dr. J. Prins, pred. bij de Ned. herv. gemeente alhier, heeft op Zondag den 7den dezer eene zeldzame gedachtenis mogen vieren, namelijk de vervulling van zijne 50-jarige dienst, waarvan 33 jaren bij de genoemde gemeente.

— Eergisteren is in het kerkgebouw der remonstrantsch-geref. gemeente het 50-jarig bestaan van het instituut tot onderwijs van blinden op eene plegtige wijze gevierd. De heer van Beeck Vollenhoven, voorzitter des bestuurs, hield eene feestrede, die door de uitvoering eener cantate, door den leerling J. G. Bahlman gecomponeerd, werd afgewisseld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 November.

Het antwoord van den senaat op de troonrede is niets meer dan de weerklank van 's konings woorden. Dat van de kamer van afgevaardigden is zeer uitvoerig en onderscheidt zich in vele opzigten gunstig van het eerstgenoemde.

— De baron J. van Brienen, onlangs in 27-jarigen ouderdom overleden, had een jaarlijksch inkomen van omstreeks 700,000 frs. Bij zijn testament heeft hij, met voorbijgang van zijnen broeder en zijne zusters, tot erfgenamen benoemd, den baron van Brienen, den eerstgeborene uit het huwelijk van zijnen broeder D. van Brienen met wijlen jonkvr. Selby, en den prins d'Alsace, een kind van drie jaren, oudsten zoon van zijne zuster en van den prins Henin-Lietard d'Alsace. De baron J. van Brienen was op het punt een huwelijk aan te gaan met jonkvr. Spoelberg van Londerzeel zijne nicht, toen de dood een einde aan zijn leven maakte. Hij heeft aan deze nicht, welke den ouderdom van 17 jaren heeft bereikt, eene lijfrente gemaakt van 100,000 fr. De andere kinderen van den baron D. van Brienen, die van zijne zuster, de gravin de Mercy d'Argenteau, de andere kinderen van de prinses d'Alsace en van wijlen zijnen broeder, die met jonkvr. L. d'Hoogvorst was gehuwd, zullen ieder ontvangen, vóór eens, eene som van 200,000 frs. De burggraaf van Spoelbergh, die zijn schoonbroeder zou geworden zijn, ontvangt 150,000 frs. De heer van Brienen heeft ook aanzienlijke legaten gemaakt voor godsdienstige doeleinden, en zijne bedienden rijkelijk bedacht.

— Door den correspondent van de *A. C.* wordt het volgende geschreven: Ik heb het regiment grenadiers, het schoonste onzer infanteriën, zoo even ontmoet van het exercitie-veld terugkomende, in goede orde marcherende en met luide stem een melodisch en gemakkelijk lied zingende, geaccompagneerd door de muziek van het regiment, terwijl de onderofficieren de maat sloegen. Ik herhaal het, deze nieuwigheid heeft mij getroffen, en het was een genot die soldaten te hooren, welke met onze best zamengestelde liedertafels zouden kunnen wedijveren. De manschappen waren blijkbaar zeer verheugd dat zij zich op deze wijze hunnen marsch konden veraangenamen. Een officier, wien ik om inlichting vroeg, zeide mij dat dit de eerste proef was met een stelsel dat, als het goed werkt, bij al onze regimenten in praktijk zal worden gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 14 November.

Aan den prins van Wallis is, zonder in achtneming van de gewone plegtigheden, de orde van den Kouseband verleend.

— Volgens de berigten uit Indië zou de veldtogt in het laatst van October een aanvang nemen. Sir Campbell, thans lord Clyde, zou alsdan de afgezondene versterkingen ontvangen en 25,000 man Europesche troepen onder zijn bevel hebben. Tantia-Topee, een hoofd der opstandelingen, heeft eenig voordeel behaald op den rajah van Gwalior, maar is op zijne beurt door de onzen, onder majoor Michel, geheel verslagen. Men had echter gebrek aan cavalerie om de vlugtenden na te zetten. In Oude hebben er op 4 October, nabij Lucknow, eenige ontmoetingen plaats gehad, die gunstig voor onze troepen zijn afgeloopen.

Door brieven uit Hong-Kong ontvangt men de bevestiging dat de Chinezen de Peiho versterken, ten einde de schepen te beletten die rivier op te varen.

Men verneemt dat de cholera in Japan is uitgebroken en er vele slagtoffers maakt. Deze ziekte is het eerst te Nagasaki verschenen, kort na de aankomst van een Amerikaansch schip, welk vaartuig, hoewel er een cholera-lijder aan boord was, de voorgeschreven quarantaine-maatregelen niet in acht had genomen. Het is te bejammeren dat dit thans aldaar voorvalt, want de vooroordeelen der Japannezen tegen de vreemdelingen worden daardoor gevoed: zij zeggen nu reeds dat de waterputten zijn vergiftigd geworden.

— Er is dezer dagen bij de behandeling der zaak van Mortara ook veel gesproken over een voorval dat in Britsch-Indië zou hebben plaats gehad, namelijk de gewelddadige ontvoering van een kind door zendelingen, ten einde het in de Christelijke godsdienst op te voeden. Thans worden door de dagbladen daaromtrent uitvoerige bijzonderheden medegedeeld, waaruit blijkt dat men vroeger omtrent het gebeurde geheel verkeerd was ingelicht. In het presidentschap Madras leefde een Hindo, wiens zoon ter opleiding gezonden was naar eene inlandsche kostschool in die omstreek. Op korten afstand van die school is een Christelijk zendeling-gesticht, en op eene of andere wijze kwam de knaap met dit gesticht in aanraking, en hij gaf er den wensch te kennen om in de Christelijke godsdienstleer onderwezen te worden. Aan dit verzoek werd voldaan, en toen de vader later van huis ging, maakte de knaap van deze gelegenheid gebruik om de ouderlijke woning te verlaten en zich naar het zendelingsgesticht te begeven, alwaar hij opgenomen en in zijn onderhoud voorzien werd. Toen de vader dit vernam, ging hij naar het gesticht en verlangde dat de jongen hem teruggegeven zou worden. Op dit aanzoek antwoordden de zendelingen, dat de knaap in het volle genot van de persoonlijke vrijheid was en vertrekken kon zoodra hij verkoos. De knaap echter verklaarde ondubbelzinnig dat hij wilde blijven waar hij was. Toen is door den vader eene regtsvordering om teruggave van zijnen zoon ingesteld, en de zaak voor het opperste hof van Madras behandeld. Door de zendelingen en door den knaap werd beweerd, dat deze laatste reeds 16 jaren oud was en dus volgens de Hindosche wet tot jaren van onderscheid was gekomen. Daarentegen beweerde de vader dat de knaap eerst 13 jaren telde en dus nog onder zijne magt stond. Zijne verklaring werd door drie leden der familie bevestigd. Dientengevolge heeft het hof, hoewel de knaap verklaarde dat hij uit eigen beweging naar het gesticht was gegaan en aldaar wenschte te blijven, aan den vader zijnen eisch toegewezen. De inlandsche bevolking kan dus overtuigd zijn dat hare godsdienst van den kant der Britsche overheden niets heeft te vreezen.

— Te Birmingham is besloten tot de oprigting eener Vereeniging ter bevordering van de hervorming van het kiesstelsel. Al wat met dit vraagstuk in verband staat zal door die vereeniging onderzocht worden.

— Onlangs overleed de heer Ridsdale, die bij zijnen dood een sprekend bewijs gaf, hoever sommige lieden hier te lande hunne liefhebberij voor het harddraven kunnen drijven. Eenige jaren geleden had hij een honderdtal paarden en bezat duizenden. Thans stierf hij met drie stuivers in den zak, terwijl men door het openen eener inschrijving voorkwam, dat hij op kosten der armenkas werd begraven.

— Te Valentia, in Ierland, zijn thans de gebouwen van de atlantische telegraaf-compagnie gesloten en de ambtenaren ontslagen. De toestand van den kabel is nog dezelfde gebleven. Men heeft een gedeelte daarvan opgehaald, maar niet het minste gebrek daaraan ontdekt. Vele lieden houden zich echter overtuigd dat de kabel eenmaal aan zijne bestemming zal beantwoorden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 November.

Het bevel aan de *Donawerth* en de *Austerlitz* gegeven om weder in zee te gaan, is spoedig ingetrokken.

— Het verslag van den admiraal Rigault de Genouilly, betreffende de expeditie naar Cochin-China is door den *Moniteur* openbaar gemaakt, maar bevat slechts de bekende bijzonderheden. De beide forten der baai van Touran zijn vernield. De artillerie der Cochin-Chinezen is beter dan die van de Chinezen. De geweren waren van Belgisch en Fransch fabriekaat. Alles toonde aan dat de regering van Annam op den aanval was voorbereid.

De *Univers* berigt dat een der apostolische vicarissen van de zending in Cochin-China, mgr. Melchior, den martelaarsdood heeft ondergaan, even als zijn ambtsvoorganger, de Spaansche prelaat Diaz.

— Uit de troonrede, waarmede de koning van Portugal de cortes heeft geopend, blijkt het nu ten duidelijkste dat de Portugesche regering wel heeft toegegeven maar het regt van Frankrijk niet heeft erkend. Z. M. heeft zich volgenderwijs uitgelaten. „Daar de zaak aan het terrein van het regt, waarop mijne regering ze had getracht te houden, werd ontrokken en nadat mijne regering de hulpmiddelen had uitgeput waarop zij naar de letter der traktaten moest vertrouwen, was zij genoodzaakt toe te geven aan den stelligen eisch tot teruggave van dat schip en de invrijheidstelling van den kapitein. Weldra zullen u al de in deze zaak gewisselde stukken medegedeeld worden; ik hoop dat gij het gedrag der regering zult goedkeuren en haar van de verantwoordelijkheid, die zij op zich genomen heeft, zult ontheffen." Waarschijnlijk zal de brief van den keizer aan prins Napoleon, betreffende de aanwerving van negers, wanneer die te Lissabon bekend wordt, veel tot bedaring der gemoederen bijdragen.

— De heer de Paiva, gezant van Portugal, is weder op zijnen post teruggekeerd.

— Men verneemt thans dat de gouverneur van Jeddah, Namick-Pacha, door den Sultan afgezet en door Mahmoud-Pacha is vervangen.

SPANJE.

De zeeroovers van het Riff, die vernomen hadden dat de brigadier Buceta op nieuw het bevel over Melilla had aanvaard, en nog gedachtig aan de lessen die zij in 1855 en 1856 van dezen dapperen generaal hadden ontvangen, hebben zich tot hem gewend met de verzekering dat van hunnen kant de vijandelijkheden zouden ophouden. Ook verschillende onrustige stammen der Kabylen hebben gezanten naar den genoemden generaal gezonden om hem van hunne vriendschap te verzekeren.

— Te Sevilla heeft eene aardbeving plaats gehad. Vele gebouwen zijn daardoor beschadigd.

ITALIE.

Te Napels had men zich onlangs met eene ministeriële verandering, in gunstigen zin, gevleid; die hoop is weder geheel vervlogen, want op nieuw is door de regering een maatregel genomen tegen de personen die wegens deelneming aan de beroerten in 1848 veroordeeld werden, hunne goederen toe onder sequester staande goederen zijn ten behoeve der gemeenten verbeurd verklaard, om te dienen tot vergoeding der door de onlusten aan de gemeentekassen veroorzaakte schade.

— In de Adriatische zee hebben vele zeerampen plaats gehad. Langs de kusten van den Kerkelijken Staat zijn tusschen 30 Oct. en 2 Nov. 45 vaartuigen, meestal visscherschuiten en Oostenrijksche kustvaarders, verongelukt. Tusschen Fermo en Civita Nuova zijn ook eene Egyptische oorlogskorvet en een transportschip verongelukt, waarbij 54 personen omkwamen. De reddingsmiddelen zijn langs die kusten in eenen ellendigen toestand; men vindt er niet eene reddingboot.

PRUISSEN.

BERLIJN, 14 November.

Voor zoo verre men den uitslag der verkiezingen weet, zijn die in vrijzinnigen geest en dus in eenen voor de regering gunstigen zin uitgevallen.

— De heer Flottwell, minister van binnenl. zaken, heeft het Zwitsersch dagblad *der Bund* in ons land verboden. Deze maatregel heeft op dit oogenblik een diepen indruk gemaakt.

— De koning en de koningin zullen van wege het ongunstige weder Meran spoedig verlaten en zich naar Florence begeven.

— Op den 13den dezer, Luthers geboortedag, werden te Wittenberg de deuren plegtig ingewijd, door den koning van Pruissen aan de Slotkerk aldaar geschonken en volgens het ontwerp van den conservator der gedenkstukken van kunst, geheimraad von Quast, vervaardigd. Op de panelen dier bronzen deuren leest men de 95 stellingen, welke Luther den 31sten October 1517 aan die Slotkerk aansloeg, in haren oorspronkelijken tekst.

— Volgens berigt uit Stettin is in den avond van den 12den dezer het prachtige gebouw der stoommolen-maatschappij Züllchow, aan den Oder, geheel afgebrand. Eene ontzettende massa koren is eene prooi der vlammen geworden; de schade wordt op 300,000 th. begroot.

— Uit Petersburg wordt gemeld dat de Newa zich heeft vastgezet.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 24 September.

De militaire expeditie tegen Djambi is, ofschoon niet zonder verlies van onze zijde, allezins gunstig afgeloopen. De hoofdplaats Djambi is door onze troepen bezet. Nadat alle pogingen tot onderhandeling waren mislukt, had bij het aanbreken van den dag op den 6den dezer de landing plaats op een afstand van circa twee mijlen van de hoofdplaats, waarna de troepen onder begunstiging van een hevig vuur der tot de expeditie behoorende oorlogschepen, langs een voetpad aan de regter zijde der rivier naar de hoofdkampong Djambi optrokken. In den tijd van 3 uren werden al de versterkingen genomen en tegen 10 ure des morgens was men meester van den kraton des Sultans. Vooral bij den aanval op den zeer versterkten kraton was de tegenstand buiten alle verwachting hardnekkig en wanhopig, doch door de dapperheid onzer troepen werd de vijand daaruit verjaagd, in weerwil van zijn geweldig vuur. De Djambinezen, waaronder de Sultan en de rijksgrooten, zijn gevlugt, naar men vermeent naar dat gedeelte van Djambi, hetwelk grenst aan soengie Pagoe (Padangsche bovenlanden), met achterlating van eene menigte geschut, geweren, lansen en andere krijgsbehoeften. Tegen den avond was de hoofdkampong geheel verlaten en legerden de troepen zich in den kraton. Het verlies van den vijand moet zeer groot zijn; omstreeks 50 lijken werden na de inname der versterking op verschillende plaatsen gevonden. Van onzen kant zijn niemand gesneuveld, terwijl er 34 zijn gewond, waaronder twee officieren. Op de stoomschepen werden 5 man ernstig gewond.

Omtrent deze expeditie deelt de *U. C.* uit eenen brief nog het volgende mede: De strijd is warm geweest, en de Djambinezen hebben zich niet alleen wakker verdedigd, maar hunne versterkingen waren vrij krachtig. Het ergste nog was, dat zij, even als de Balinezen in der tijd, onbesuisd den dood te gemoet gingen. Zoo kwam een Djambier met een witte vlag in de hand, den kapt. Gallas, komm. van de flankkompagnie, te gemoet loopen. Deze meende, dat hij zich kwam overgeven, maar hij haalde spoedig 2 krissen voor den dag, en viel den kapitein aan, die gelukkig een piek in de hand had, waaraan hij den onverlaat reeg. De Djambinezen waren zoo overmoedig, dat zij het gevaar niet schuwden, gewoon snelden en met een sabel of kris gewapend tegen de troepen instormden, om er hun dood te vinden; vele vijanden moesten dan ook aan de bajonnet worden geregen.

De luit. ter zee Steffens kreeg bij den tweeden storm een kogel in den regter arm. De 1ste luit. van Leersum, die met het 2de peloton van de Eur. flankeurskomp. niet kon avanceren door de in den weg gebragte belemmeringen, zag een bejaard man even voor zich aan iets trekken, waarop tot tweemaal een knetterend geluid werd vernomen, en een oogenblik daarna een mijn sprong. De luitenant kreeg met 11 flankeurs ernstige brandwonden door de uitbarsting; 't is akelig deze verwonden op 't ziekenschip te zien liggen. Een matroos, die twee wonden had bekomen, waarvan een in den arm, wilde, na verbonden te zijn, niet terug.

— Tot leden van het Bataviasch genootschap van kunsten en wetenschappen zijn gekozen de hh. dr. A. J. D. Steenstra Toussaint, te Batavia; H. J. Lion, te Batavia; dr. G. E. Mens Fiers Smeding, te Soerabaya; L. J. W. de Waal, te Batavia, en C. C. L. van Coevorden, te Tebing Tinggi; en tot leden der natuurkundige vereeniging in Nederl.-Indië, de hh. H. D. A. van der Goes, resident van Banda, F. H. Deissner, officier van gezondheid te Onrust, en mr. A. Heiligers, te Batavia.

— Op Djati-Pamitor, district Taloga, residentie Cheribon, op ongeveer 2400 voeten hoogte, is met goed gevolg eene proef genomen met zaad van de Persische Shirah Tobacco, hetwelk door bemiddeling van den hoogl. dr. W. H. de Vriese van het eiland Ceylon werd verkregen. Reeds staan eenige van die tabaksplanten in bloei. Weldra zal men daarvan zaad verkrijgen, zoodat deze tabakssoort, welke op Java onbekend was, daar waarschijnlijk zal kunnen stand houden. In 's lands plantentuin te Buitenzorg worden mede proeven genomen.

— De officier van gezondheid 3de kl. H. D. Roskes, onlangs uit Nederland aangekomen, is geplaatst bij de geneeskundige dienst ter Westkust van Sumatra.

ADVERTENTIEN.

Tot mijne diepe droefheid overleed heden avond mijn jongste Kind, bijna een jaar oud.

LEYDEN, 15 November 1858. H. L. ROOT.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed onze innig geliefde jongste Dochter SUZANNA CORNELIA, in den ouderdom van ruim negentien jaren, diep betreurd door ons, hare Zusters en Broeders.

D. VAN DER VEEN.

LEYDEN, 16 November 1858. C. VAN DER VEEN, geb. FRANKEN.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA CATHARINA DE MOL, in den ouderdom van ruim 44 jaren.

LEYDEN, 15 November 1858. J. A. GROOTHOLS, *Chirurgijn en Vroedmeester.*

Algemeene kennisgeving.

Voor de deelneming ons bij gelegenheid van ons Huwelijk bewezen, betuigen wij onzen opregten dank.

N. OLIVIER.

LEYDEN, 15 November 1858. G. A. L. OLIVIER, BOGAARS.

Voor de menigvuldige bewijzen van hartelijke deelneming en vriendschap, mij gedurende de langdurige en smartelijke ziekte en daarna, bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot MARIA PAULINA SCHELTUS, zoo ruimschoots bewezen, betuigt de Ondergeteekende met zijne Kinderen zijnen bijzonderen en algemeenen dank.

M. A. VAN SASSENBERG,

LEYDEN, 15 November 1858. Kapitein 5e Regt Inf.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming mij gedurende de ziekte en bij het afsterven van mijnen Echtgenoot J. DE KEYZER betoond, betuig ik ook namens mijne Betrekkingen, mijnen dank.

N. VAN STEENBERGEN,

LEYDEN, 16 November 1858. Wed. J. DE KEYZER.

Afscheids-Voorstelling in de Hooge Goochelkunst,

door den Ondergeteekende, met variatie van Tooren, nog niet alhier vertoond, in de Zaal van het Koffijhuis op den *Burg*, op Donderdag den 18den November 1858.

Aanvang ten 8 ure. *Entrée Vrij.*

D. L. BAMBERG, *Hof-Mechanicus.*

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de Slijm en als Maagversterkend gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de gal en zeer zacht laxerend zijn, zijn tegen 32½ cent het doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar, door tusschenkomst van de Heeren Apothekers:

's Gravenhage, J. Visser en Zoon, Spuistraat.	Delft, W. Wilschut.
Leyden, O. A. van Tricht, Haarlemmerstraat hoek van de Donkersteeg.	Dordrecht, H. J. Giltay.
Amsterdam, Ruys en Weissenbruch, Bloemmarkt, bij de Stilsteeg.	Rotterdam, Van Santen Kolff, Korte Hoofdsteeg.
	Schiedam, A. H. Rombouts.
	Vlaardingen, Lugerwerff.

De GROSSIERS-AFFAIRE in Sterke Dranken in de Pieterskerk Choorsteeg om den hoek der Langebrug, is bij de gehoudene veiling op den 13den dezer, aan den Burg alhier, in bod gebragt op de som van . . *f* 3800.—, Zullende de afslag en verkooping daarvan plaats hebben op Zaturdag den 20sten dezer, des avonds ten *zeven* ure, en inmiddels verhoogingen worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* voor iedere verhooging, ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

OPENBARE VERKOOPING,

op Dingsdag 23 November 1858, des voormiddags 9 ure, op de Buitenplaats BOSCHHUIZEN, buiten de Witte Poort te *Leyden*, van:

Ruim 100 extra zware Eiken, Beuken, Iepen, Linden, Wilgen en Populieren Boomen, Elzen en Essen Slieten, zeer geschikt tot Zuigers, Steelen enz., verplantbare Essen, Sneeisel, Hakhout en Essen Hakhout op Stam, 3 en 4 raams Broeibakken, Schuttingen met Espaliers en meer.

Te zien van 15 tot 20 November. Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris DUIJSENBERG, te *Boskoop*.

OPENBARE VERKOOPING

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij opbod en afslag, op Zaturdag den 4den December 1858, des avonds ten *zeven* ure, van de navolgende perceelen, allen staande en gelegen te *Leyden*, als:

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, aan de zuidzijde van de Kloksteeg, omtrent het Rapenburg, geteekend Wijk IV. No. 815, Kadaster Sectie E. No. 556, ter grootte van 46 ellen.

No. 2. Een HUIS en ERF, in de Korte Angenietenstraat, Wijk VI. No. 1384, Sectie H. No. 204, groot 44 ellen.

No. 3. Een DITO, naast het voorgaande, Wijk VI. No. 1385, Sectie H. No. 205, groot 44 ellen.

No. 4. Een DITO, in zekere Poort, uitkomende in de tweede Groenesteeg, met een ERF, in die Poort, Wijk VII. Nos. 471 en 472, Sectie I. No. 767, groot 30 ellen en 768, groot 29 ellen.

No. 5. Eene hechte, sterke STALLING voor 35 Koeijen en 3 Paarden, voorzien van ruime Hooizolders, groote Plaats, Mestput en Pomp, op de Middelstegracht, omtrent de Groenesteeg, Wijk VII. Nos. 595 en 596, Sectie I. No. 1781, groot 33 ellen en 1461, groot 2 roeden, 79 ellen.

No. 6. Een PAKHUIS, ingerigt tot *Paardenstalling*, in de Kijfhoekstraat, omtrent de Koepoortsgracht, Wijk II. No. 112, Sectie E. No. 124, groot 73 ellen.

De voormelde perceelen kunnen worden bezigtigd daags vóór en op den dag der verkooping van 10—3 ure; zijnde het perceel onder No. 1 gemeld inmiddels *uit de Hand* te Koop.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. VAN LEEUWEN, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING

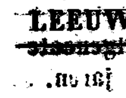

ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, residerende te *Leyden*, in het *Heeren-Logement* aan den Burg aldaar, bij opbod op Zaturdag den 27sten November en bij afslag op Zaturdag den 4den December 1858, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een HUIS en ERF, geschikt tot uitoefening van alle Affaires, met ruimen Winkel, acht zoo Beneden- als Bovenkamers, meest alle Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Kelder, ruime Zolders en verdere commoditeiten, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, aan de zuidzijde van den Ouden Rijn, Wijk VII. No. 1096, bij het Kadaster bekend Sectie I. No. 19, groot 1 roede, 78 ellen.

No. 2. Een PAKHUIS en ERF, bevattende ruime Bergplaats gelijkvloers en verscheidene Zolders, geschikt tot berging van alle soorten van Koopmansgoederen, staande en gelegen naast voorgaand perceel, Wijk VII. No. 1096rood, bij het Kadaster bekend Sectie I. No. 20, groot 99 ellen.

Dadelijk te aanvaarden en te bezigtigen des Dingsdags en Woensdags in de beide weken der veiling en der toewijzing, van des voormiddags ten *tien* tot des namiddags ten *drie* ure.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van Mr. N. SIKKEL GROOS, Advocaat, aan de Breedestraat te *Leyden*, en ten Kantore van voormelden Notaris aan den Nieuwen Rijn te *Leyden*, bij welken laatsten, van Maandag 29 November tot en met Vrijdag 3 December 1858, verhoogingen kunnen worden gedaan, tegen genot van *één vijfde* der verhoogsom.

Heden Woensdag 17 November en Donderdag 18 November, 's namiddags ten vijf ure precies,

Verkooping ten huize van GEBROEDERS VAN DER HOEK, der Boeken betreffende **Oostersche Letteren, Godgeleerdheid en Kerkelijke Geschiedenis.**

Bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, ziet thans het licht:

SPROOKJES

IN DEN TRANT VAN ANDERSEN,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Met 4 staalplaatjes, gebonden . . . *f* 1.50.

Dit werkje maakt het zesde uit van des Schrijvers Kinder-Bibliotheek, die nu daarmede vooreerst compleet is. De Uitgever hoopt echter dat de gewone lezers van VAN KOETSVELD's werken deze Sprookjes niet, als een *kinderboekje*, ongelezen zullen ter zijde leggen. Elk die »den trant van ANDERSEN" kent, weet ook, hoeveel in dat schijnbaar kinderlijke verborgen ligt. De Nederlandsche Schrijver heeft dien trant, zonder slaafsch te vertalen, of zelfs altijd na te volgen, geheel tot den zijnen gemaakt.

Een zeldzaam goedkoope uitgave van een Woordenboek voor alle Standen is de

VOLKS-ENCYCLOPÆDIE,

Behandelende Kunsten en Wetenschappen, de Levens van beroemde Mannen en Vrouwen, Nijverheid, Fabrieken, Stoomwezen, Stoomwerktuigen, Landbouw, Veeteelt, Tuinbouw, Bloemen, Kruiden, Gewassen, enz., enz., door

EENE VEREENIGING VAN ZAAKKUNDIGEN.

Dit werk is een volledige vraagbaak, die men bij duizende, dagelijks voorkomende zaken, kan raadplegen. Zoowel de Geletterde als de Koopman, de Winkelier, Landbouwer als de Ambachtsman, vinden in dit boek beknopt datgeen bijeen, waarover zij anders uitgebreide werken zouden moeten naslaan. De uitgegeven Afleveringen leveren een doorslaand bewijs, hoe in een beperkte ruimte vele zaken bij weinige uitgebreidheid degelijk kunnen behandeld worden. De prijs is zóó laag gesteld, dat deze een ieder tot den aankoop zal aanmoedigen. De uitgave geschiedt bij maandelijksche Afleveringen van 96 pagina's compressen druks, die à *dertig Cents*, bij inteekening, berekend worden. De nu verschenen Afleveringen 1—9 zijn bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

H. A. M. ROELANTS, *Uitgever.*

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 15 November.

Tarwe, 10 cts lager; goede en puike van *f* 8.60 tot *f* 9.—, mindere van *f* 7.75 tot *f* 8.40; nieuwe dito tot 10 à 20 cts hooger, goede en puike *f* 8.20 à *f* 8.60; mindere *f* 7.— à *f* 8.— Rogge *f* 5.50 à *f* 6.40. Gerst: Winter *f* 4.50 à *f* 5.60, dito Zomer *f* 4.20 à *f* 5.30.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en beste *f* 10.40 tot *f* 11.40; Pruissische Rogge *f* 6.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 15 November.

			Laagst. Koers	Hoogst. Koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64	64 1/16	—
Dito Certificaten	» 3	»	75 3/4	75 7/8	—
Dito dito	» 4	»	98	98 1/8	98
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	92 1/2	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	141 1/4	141 1/2	141 1/2
O. I. Leening	» 4	»	97 13/16	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
BELGIE	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	53 1/8	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1	»	30 1/16	30 1/8	—
Dito Obligatiën	» 3	»	45 3/4	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	41 13/16	41 3/4	—
Bewijzen Coupons			6	6 1/16	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	46 1/4	46 1/2	46 3/8
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	106	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	103 7/8	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	91 1/16	91 1/2	—
Dito 1840	» 4	»	86 1/4	86 1/16	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	86 3/8	86 1/2	86 1/2
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500		157	157 1/2	—
Dito Obligatiën	à 4	pCt.	81 3/4	81 13/16	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½		—	—	—
OOSTENRIJK, W. D. bij GOLL	à 5		—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	77 11/16	77 3/4	77 3/4
Dito Nieuwe	» 5	»	87 3/8	87 1/2	87 1/4
Dito 1847	» 2½	»	39 1/2	39 9/16	[illegible]
BRAZILIË, 1824 100 á	» 5	»	99 5/8	—	—
SARDINIE	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» 4½	»	—	66	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½	»	—	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 3½	»	18 1/16	18 1/8	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	18 5/8	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën					

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(Behoorende bij de Leydsche Courant van 17 November 1858, N°. 138.)

Zitting van 15 November.

Tegenwoordig al de leden met uitzondering van den Heer Taets Van Amerongen.

De Wethouder Bucaille opent de vergadering en nadat op voorstel van het lid Gevers besloten was de resumtie der notulen van de vorige vergadering tot eene volgende uit te stellen, deelt de voorzitter mede, dat is ingekomen:

Een voorstel van het lid mr. H. Gevers, om aan de handelaren in gedistilleerd, te beginnen met 1 Januarij 1859, doorloopend crediet te verleenen, hetgeen besloten wordt ten fine van berigt en raad te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders.

Voorts laat de voorzitter voorlezen het koninklijk besluit van den 4 November jl. n°. 42, houdende benoeming van mr. D. Tieboel Siegenbeek tot Burgemeester dezer gemeente, onder toekenning van eervol ontslag als officier van justitie bij de arrondissements regtbank alhier, een en ander in te gaan met den 15 dezer maand, verzoekt daarna eene commissie uit de leden van den raad om den benoemde binnen te leiden, en houdt alsnu de volgende aanspraak:

Moest deze gemeente nu twee maanden geleden het overlijden van den geachten burgemeester van Limburg Stirum betreuren, zoo mogen wij ons verheugen, dat het Z. M. den koning behaagd heeft den heer mr. D. Tieboel Siegenbeek tot burgemeester dezer stad te benoemen.

Het mogt den raad en allen ingezetenen niet onverschillig zijn wie tot deze gewigtige betrekking zou verkozen worden, en hoogst aangenaam moet het zijn, dat Z. M. keuze zich bepaald heeft tot een ingezeten, een lid van dezen gemeenteraad: want wie zal in staat zijn ook met den besten wil en de beste bedoeling deze zoo belangrijke en moeijelijke betrekking in eene in zoo vele opzigten aanzienlijke gemeente, ten gevolge van verkregen ondervinding beter te vervullen, dan de man, die [illegible] door de keuze van ingezetenen [illegible] welwillenden ijver voor de stedelijke belangen gewaakt hebbende en werkzaam geweest zijnde, geacht kan worden bekend te zijn met de belangen van nijverheid, handel en wetenschap niet alleen, maar ook met die van verschillende inrigtingen en instellingen alhier gevestigd, die alle zoo zeer en zoo dikwerf de voorlichting en medewerking van het hoofd van het bestuur behoeven.

Niet alleen gewigtig, maar moeijelijk is de taak, die UEd. Achtb. op zich neemt. Hoe vele onderwerpen van het hoogste belang, zoo als die betrekking hebben op ons finantieel gemeentestelsel, zijn nog bij de hooge regering, en hoe vele andere bij den raad aanhangig, die nog geregeld en aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen moeten worden en die aan UEd. Achtb. zorg worden aanbevolen.

De opoffering van UEd. Achtb. om uwe vorige betrekking met de tegenwoordige te verwisselen is ontegenzeggelijk groot, en wij mogen hierin een bewijs vinden van UEd. Achtb. belangstelling in het welzijn dezer gemeente en van UEd. Achtb. verlangen om geheel daarvoor werkzaam te zijn.

Aanvaard dan, Edel Achtb. heer, het burgemeesterschap dezer gemeente met die vastberadenheid en onpartijdigheid, die in het waarnemen uwer betrekking zoo onmisbaar zijn. Wij mogen, hiervan ben ik zeker, verwachten, dat door uwe welwillende medewerking die eensgezindheid bestaan zal, die voor het algemeen belang zoo wenschelijk is, ter bevordering van den bloei, de welvaart en de rust dezer gemeente. Ten slotte drukken wij den wensch uit, dat UEd. Achtb. eenmaal de zelfvoldoening zal mogen smaken van de algemeene achting van Leydens ingezetenen verworven te hebben.

Vervolgens heeft de Burgemeester zijne betrekking aanvaard, en daarbij het volgende gesproken:

Onder eene mengeling van verschillende gewaarwordingen, ieder uwer zal dit gereedelijk beseffen, neem ik den voorzitterstoel in deze achtbare vergadering in. Vereerd door het vertrouwen, mij in de benoeming tot Burgemeester dezer aanzienlijke gemeente door Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning geschonken, gestreeld door de blijken der goedkeuring daaraan aanvankelijk door zoo vele in deze stad en elders gehecht, wier oordeel en onafhankelijk karakter ik op hoogen prijs stel, bemoedigd door de welwillende en hartelijke woorden, mij zoo even toegesproken, mag ik het echter niet ontveinzen, dat beschroomdheid mijn binnenste vervult, dat een gevoel van weemoedige aandoening mij overmeestert. Kan het wel anders, wanneer ik bedenk, welke taak mij wacht en wiens plaats ik in Ul. midden moet vervangen, of mij de betrekking herinner, waarin ik tot nu toe zoo vele jaren in deze gemeente werkzaam was.

Het zal wel niet noodig zijn u den onvergetelijken, door ons allen en de gansche burgerij hooggeschatten Van Stirum, in breede trekken te schetsen, om te doen begrijpen, wat het zeggen wil geroepen te worden zijn verlies, eenigermate althans, te vergoeden. Immers staat hij ul. allen levendig voor den geest, de man gewoon bij de eerste ontmoeting reeds ieder voor zich in te nemen, door karakter en inborst evenzeer als geboorte geadeld, gemakkelijk in den omgang, jegens allen minzaam en voorkomend, onvermoeid in het behartigen van de belangen eener hem dierbare gemeente, steeds bereid ieder ten dienste te staan, geen gevaar ontziende, waar het de redding van anderen kon gelden, de man, die door zijne uitnemende hoedanigheden aller harten had gewonnen, dien alle weldenkenden met diepe smart ten grave zagen dalen.

Zal het mij gegund zijn aan zijn gemis, door velen te regt onherstelbaar genoemd, op eenigerhande wijze te gemoet te komen? Het ware aanmatigend zulks te beloven en mij daartoe in staat te verklaren. Dit alleen durf ik uit den grond mijns harten toezeggen, dat zijn beeld mij steeds voor oogen zal staan, dat het mijn ernstig voornemen is alles aan te wenden om in dien geest te handelen, welke den waardigen ontslapene bezielde, ten einde, zij het dan gebrekkig en onvolkomen, zijne voetstappen te drukken.

Moest de smartelijke herinnering aan mijnen hooggeschatten voorganger en vriend mij ruime stof tot billijken schroom leveren, niet minder schokt mij de gedachte aan de betrekking waaruit ik heden werd ontslagen. Onder de vele en onschatbare zegeningen, mij door de liefderijke zorg der Voorzienigheid geschonken, welke de laatst verloopene dagen mij levendiger dan ooit voor den geest terugriepen, tel ik gaarne de voorregten en genoegens als ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Arrondissements Regtbank te dezer Stede genoten. Gedurende meer dan 23 jaren als zoodanig werkzaam, ondervond ik, zoo van hen, die mij ter zijde stonden of hulp moesten bieden, als van de leden der Regtbank, steeds de aangenaamste blijken van genegenheid en zag mij voortdurend de getrouwste medewerking verzekerd. Nimmer, ik zeg dit met innig welgevallen, werd de goede verstandhouding een oogenblik gestoord. Elkanders inzigten eerbiedigende, bleef de onderlinge vriendschapsband onwankelbaar. Het is mij eene wezenlijke behoefte dit openlijk te verkondigen en aan allen, die daartoe medewerkten, mijnen hartgrondigen dank te betuigen. Wie uwer zal het mij dan ten kwade duiden, indien ik ook van deze plaats rondborstig verklaar, dat het mij oneindig veel kostte dien aangenamen band verbroken te zien, dat ik met leedgevoel zooveel aangenaams ten offer bragt en mij zelven soms angstvallig afvroeg: kan en zal de toekomst mij wel immer vergoeding schenken?

Gelukkig echter, die angst werd reeds nu eenigzins opgeheven door de belangstelling en deelneming, bereids zoo ondubbelzinnig ondervonden, door het vertrouwen op de welwillendheid, welke ik van Ulieden meen te mogen verwachten. Wilt, bid ik U allen, die goede verwachting ten deze niet te leur stellen, maar mij steeds met voorkomendheid bejegenen en, waar dit immer mogelijk is, uwe ondersteuning schenken. Ik vraag ze dringend van Ulieden, Mijne Heeren, die met mij geroepen zijt het dagelijksch bestuur waar te nemen, en van den geachten Secretaris. Ulieder kennis en langdurige ervaring zal mij, ik gevoel dit, moeten voorlichten en ten dienste staan, en ze zal nimmer te vergeefs worden ingeroepen, dit waarborgt mij de hartelijkheid waarmede ge mij dezer dagen ontvingt en behandeldet. Maar ik vraag die ondersteuning niet minder dringend van alle mijne medeleden, wier belangstelling in het welzijn van Leyden mij lang reeds ten duidelijkste mogt blijken. Het zoude vermetel zijn van mijne zijde in deze oogenblikken wijdsche beloften af te leggen. Levendig besef van eigene zwakheid verbiedt mij zulks. Slechts deze verklaring durf ik plegtig uitspreken, dat het mij aan ernstige inspanning en goeden wil nimmer zal ontbreken; dat ik alles zal aanwenden om uwe beraadslagingen met kalmte, bezadigdheid en onpartijdigheid te leiden; dat ik alle mijne krachten zal ten beste hebben om ieders billijke wenschen te bevredigen en aanhoudend met lust ten nutte der burgerij werkzaam te zijn. Geve de algoede God, dat het mij door Ulieder welberaden en wijs beleid geschraagd, gelukken moge daardoor de welvaart en bloei van deze ons allen dierbare gemeente te bevorderen.

Onder ootmoedige inroeping van Zijnen onmisbaren zegen verklaar ik, met die voornemens bezield en door die uitzigten gesterkt, de betrekking van Burgemeester dezer gemeente en Voorzitter van den raad te aanvaarden.

Hierna is de vergadering gesloten.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN [illegible]

(Behoorende bij de Leydsche Courant van 27 November [illegible])

Zitting van 25 November.

Tegenwoordig al de leden met uitzondering van [illegible] Taets van Amerongen.

De Wethouder [illegible] opent de vergadering [illegible] het [illegible] besloten was de resumtie der notulen van de vorige vergadering tot eene volgende uit te stellen, deelt de voorzitter mede, dat is ingekomen: [illegible]

[illegible]